

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧ

АУДИТЫН КОД: ТӨА-2026/028/НА-СТА-ТШЗ

ТӨВ АЙМГИЙН БАЯН СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН
2025 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД
ХИЙСЭН АУДИТЫН ХУРААНГУЙ ТАЙЛАН

Зуунмод 2026 он

Аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Хишигжаргал

Утас: 70272582 Цахим хаяг: khishigjargalts@audit.gov.mn

Аудитын менежер О.Амаржаргал

Утас: 70273463 Цахим хаяг: amarjargalo@audit.gov.mn

Аудитор Г.Сугармаа

Утас: 70273465 Цахим хаяг: sugarmaag@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг
дараах хаягаар авна уу. Цахим хаяг: www.open.audit.mn

АГУУЛГА

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	2
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	4
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	12

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ЗДТГ	Засаг даргын Тамгын газар
ИТХ	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал
МУЕА	Монгол Улсын Ерөнхий аудитор
ТӨХК	Төрийн өмчит хувьцаат компани
УБЦТС	Улаанбаатар цахилгаан түгээх сүлжээ
ХХК	Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани

**ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

41100, Төв аймэг, Зуунмоз сум
Утас: 70272562, Цахим ирээдэг: tov@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

АДББ.Ор.ДБ № 01/13
танил _____ -ны № _____ -т

ТӨВ АЙМГИЙН БАЯН СУМЫН
ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН
ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН
ГҮЙЦЭТГЭГЧ У.ОДГЭРЭЛ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Төв аймгийн Баян сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Аудитын онцолсон хэсэг

Төв аймгийн Баян сумын Засаг даргын Тамгын газар нь сумынхаа эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийг тогтвортой ахиулах, оновчтой бодлого, зохицуулалтаар хангах замаар сумынхаа хөгжилд дэмжлэг үзүүлэх зорилго тавьж ажиллажээ. Өмнөх оны аудитаар өгсөн зөвлөмжийн дагуу бүртгэлгүй байсан 8,638,423.0 мянган төгрөгийн 8 газрыг үнэлүүлж, үндсэн хөрөнгөд бүртгэснээр нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 3 дахин өсөхөд голлох нөлөөг үзүүлжээ.

Аудитын гол асуудал

Тайлант оны эхэнд авлага дансны үлдэгдэл 1,324,647.0 мянган төгрөг байснаас оны эцэст 110,361.2 мянган төгрөг болж буурсан байна. Энэ нь сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн спорт заалны барилгын ажлыг тайлант онд хүлээн авч, холбогдох байгууллагын данс бүртгэлд шилжүүлсэнтэй холбоотой байна.

4116020275

Бусад асуудлын хэсэг

Төв аймгийн Баян сумын Засаг даргын Тамгын газар нь 2025 оны байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 4 зорилтын хүрээнд 35 хэрэгжүүлэх арга хэмжээтэй боловсруулан баталснаас хэрэгжилт 86,0 хувьтай дүгнэгдсэн байна. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц ХИШИГЖАРГАЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,394,549,636.4	203,519,116.6
33	АВЛАГА	1,324,647,011.8	110,361,201.0
335	Бусад авлага	1,324,647,011.8	110,361,201.0
3351	Байгууллагаас авах авлага	1,324,647,011.8	110,361,201.0
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	69,902,624.6	93,157,915.6
351	Түүхий эд материал	3,525,901.8	3,281,231.8
35110	Тусгай зориулалттай материал	1,860,261.8	1,860,261.8
35130	Эм боох материал	1,665,640.0	1,420,970.0
354	Хангамжийн материал	64,826,722.8	88,266,683.8
35410	Бичиг хэргийн материал	2,961,080.0	3,355,680.0
35420	Аж ахуйн материал	53,344,342.8	52,963,703.8
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	2,754,000.0	1,144,000.0
35440	Түлш, шатах тослох материал	400,000.0	0.0
35470	Бусад хангамжийн материал	5,367,300.0	30,803,300.0
35600	Мал амьтад	1,550,000.0	1,610,000.0
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	4,343,799,271.5	12,836,277,720.6
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	4,343,799,271.5	12,836,277,720.6
392	Биет хөрөнгө	3,636,738,771.3	3,751,447,220.7
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	2,806,336,949.8	2,963,212,909.4
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,803,645,285.2	-1,870,637,389.0
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	177,078,600.0	549,843,116.1
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-120,199,211.0	-146,769,533.3
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	187,198,447.2	190,173,240.1
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-90,039,733.7	-117,067,777.4
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	66,529,158.2	70,830,066.1
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-33,815,353.4	-32,339,638.6
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	1,809,595,963.0	1,809,595,963.0
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	0.0	-139,199,689.4
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	1,103,850.0	1,103,850.0
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	919,039,563.1	817,429,719.1
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-282,444,176.8	-344,727,615.5
393	Биет бус хөрөнгө	707,060,500.2	9,084,830,500.0
39301	Программ хангамж	10,342,500.0	10,342,500.0
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,739,999.8	-4,742,500.0
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	699,458,000.0	9,079,230,500.0
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	5,738,348,907.9	13,039,796,837.2
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	1,391,057.0	283,834,000.0
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	1,391,057.0	283,834,000.0
413	Өглөг	1,391,057.0	283,834,000.0
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	0.0	2,197,200.0
4136	Бусад өглөг	1,391,057.0	281,636,800.0
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	1,391,057.0	281,636,800.0
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	5,736,957,850.9	12,755,962,837.2
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	5,736,957,850.9	12,755,962,837.2
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,262,355,725.4	1,262,355,725.4
51101	Өмч: - төрийн	1,262,355,725.4	1,262,355,725.4
512	Хуримтлагдсан үр дүн	3,513,879,948.6	10,532,884,934.9
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	3,513,879,948.6	2,419,493,400.6
51220	Тайлант үеийн үр дүн	0.0	8,113,391,534.3
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	960,722,177.0	960,722,177.0
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	5,738,348,907.9	13,039,796,837.2

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	6,938,185,396.6	10,292,324,052.0
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,910,192,421.9	8,655,131,616.1
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,910,192,421.9	8,655,131,616.1
1200018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого Бараа материал	0.0	14,988,600.0
1200017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого Үндсэн хөрөнгө	0.0	8,640,143,016.1
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	5,027,992,974.6	1,637,192,435.8
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	789,729,874.6	204,763,735.8
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	3,000,000.0	0.0
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	83,141,444.5	78,859,399.0
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	514,741,425.0	10,798,624.0
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	188,847,005.1	115,105,712.8
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	4,238,263,100.0	1,432,428,700.0
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	4,238,263,100.0	1,432,428,700.0
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	4,282,565,161.3	1,674,184,517.3
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,616,420,653.6	1,670,384,517.3
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,110,970,789.1	1,291,336,576.3
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	550,901,618.9	664,872,979.1
210101	Үндсэн цалин	324,212,181.3	373,043,556.8
210102	Нэмэгдэл	214,036,157.7	275,560,310.7
210104	Урамшуулал	12,653,280.0	16,269,111.6
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	66,402,483.2	75,783,085.2
210201	Тэтгэврийн даатгал	45,975,756.0	52,082,539.6
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,502,624.6	6,600,992.4
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,186,213.5	3,950,442.1
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,341,531.1	2,607,272.8
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,396,358.0	10,541,838.3
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	70,614,004.2	82,299,724.7
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,482,596.2	21,168,316.7
210302	Түлш, халаалт	61,131,408.0	61,131,408.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	43,263,349.0	39,265,539.0
210401	Бичиг хэрэг	2,627,710.0	3,627,600.0
210402	Тээвэр, шатахуун	24,573,910.0	19,152,400.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,100,450.0	993,400.0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	8,955,280.0	7,963,550.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	158,700.0	564,090.0
210408	Бараа материал акталсны зардал	5,847,299.0	6,964,499.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,821,600.0	8,125,490.0
210604	Урсгал засвар	1,821,600.0	8,125,490.0
2107	Томилолт, зочны зардал	5,838,000.0	7,650,000.0
210702	Дотоод албан томилолт	5,838,000.0	7,650,000.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	6,843,565.0	9,020,690.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,141,490.0	4,200,000.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,612,800.0	1,936,800.0

210803	Даатгалын үйлчилгээ	273,825.0	213,840.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	370,900.0	515,365.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	143,000.0	165,000.0
210807	Газрын төлбөр	2,301,550.0	1,989,685.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	365,286,168.8	404,319,068.3
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	119,922,955.3	26,165,980.0
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	245,363,213.5	378,153,088.3
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,505,449,864.5	379,047,941.1
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	0.0	231,715,794.7
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	0.0	231,715,794.7
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	23,369,976.7	53,718,026.5
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	5,757,700.0	22,794,970.0
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0.0	30,061,056.5
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	14,892,277.5	0.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,719,999.2	862,000.0
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	2,482,014,711.9	93,614,119.8
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,482,014,711.9	93,614,119.8
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	65,175.9	0.0
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	65,175.9	0.0
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	666,144,507.7	3,800,000.0
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	666,144,507.7	3,800,000.0
220001	Барилга байгууламж	601,071,864.0	0.0
221001	Их засвар	25,037,577.0	0.0
222001	Тоног төхөөрөмж	13,755,666.7	0.0
223001	Бусад хөрөнгө	26,279,400.0	3,800,000.0
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	2,655,620,235.3	8,618,139,534.6
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	304,717,177.2	504,748,000.3
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	7,177,829.2	497,768,400.3
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	297,539,348.0	6,979,600.0
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-304,717,177.2	-504,748,000.3
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	2,350,903,058.1	8,113,391,534.3

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	5,044,892,274.6	1,637,192,435.8
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	5,044,892,274.6	1,637,192,435.8
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	806,629,174.6	204,763,735.8
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	3,000,000.0	0.0
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	83,141,444.5	78,859,399.0
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	514,741,425.0	10,798,624.0
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	205,746,305.1	115,105,712.8
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	4,238,263,100.0	1,432,428,700.0
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	4,238,263,100.0	1,432,428,700.0

2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	3,309,104,753.8	1,302,559,777.0
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,309,104,753.8	1,302,559,777.0
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	803,774,889.3	923,271,836.0
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	550,901,618.9	664,872,979.1
210101	Үндсэн цалин	324,212,181.3	373,043,556.8
210102	Нэмэгдэл	214,036,157.7	275,560,310.7
210104	Урамшуулал	12,653,280.0	16,269,111.6
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	66,402,483.2	75,783,085.2
210201	Тэтгэврийн даатгал	45,975,757.0	52,082,539.6
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,502,624.6	6,600,992.4
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,186,213.5	3,950,442.1
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,341,531.1	2,607,272.8
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,396,357.0	10,541,838.3
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	70,614,004.2	82,299,724.7
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,482,596.2	21,168,316.7
210302	Түлш, халаалт	61,131,408.0	61,131,408.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	39,551,010.0	30,670,350.0
210401	Бичиг хэрэг	3,986,900.0	4,101,200.0
210402	Тээвэр, шатахуун	23,287,380.0	17,012,200.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,146,450.0	993,400.0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	10,015,280.0	7,441,550.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,115,000.0	1,122,000.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	7,746,540.0	11,790,550.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	0.0	5,799,600.0
210604	Урсгал засвар	7,746,540.0	5,990,950.0
2107	Томилолт, зочны зардал	5,838,000.0	7,544,000.0
210702	Дотоод албан томилолт	5,838,000.0	7,544,000.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	5,452,508.0	8,474,947.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,141,490.0	4,200,000.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,224,000.0	388,800.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	273,825.0	213,840.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	370,900.0	515,365.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	143,000.0	165,000.0
210807	Газрын төлбөр	1,299,293.0	2,991,942.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	57,268,725.0	41,836,200.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	57,268,725.0	41,836,200.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,505,329,864.5	379,287,941.1
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	0.0	231,715,794.7
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	0.0	231,715,794.7
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	23,249,976.7	53,958,026.5
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	6,157,700.0	23,034,970.0
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0.0	30,061,056.5
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	14,892,277.5	0.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,199,999.2	862,000.0
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	2,482,014,711.9	93,614,119.8
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,482,014,711.9	93,614,119.8
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	65,175.9	0.0

213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	65,175.9	0.0
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	1,735,787,520.8	334,632,658.8
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	1,735,787,520.8	334,632,658.8
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	1,735,787,520.8	334,632,658.8
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	1,735,787,520.8	334,632,658.8
220001	Барилга байгууламж	549,131,864.0	0.0
221001	Их засвар	120,231,262.8	2,225,000.0
222001	Тоног төхөөрөмж	770,000.0	0.0
223001	Бусад хөрөнгө	79,315,466.0	0.0
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	986,338,928.0	332,407,658.8
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-1,735,787,520.8	-334,632,658.8
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.0	0.0

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C08	2024 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	1,262,355,725.35	960,722,176.97	3,513,879,948.60	5,736,957,850.92
D01	2024 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	1,262,355,725.35	960,722,176.97	3,513,879,948.60	5,736,957,850.92
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			-1,094,386,548.00	-1,094,386,548.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,262,355,725.35	960,722,176.97	2,419,493,400.60	4,642,571,302.92
D08	Тайлант үеийн үр дүн			8,113,391,534.29	8,113,391,534.29
D09	2025 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	1,262,355,725.35	960,722,176.97	10,532,884,934.89	12,755,962,837.21

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	4,537,471,000.00	1,200,712,905.30	3,336,758,094.70	26.46
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,068,693,500.00	871,290,246.50	197,403,253.50	81.53
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,010,946,400.00	817,332,220.00	193,614,180.00	80.85
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	622,019,100.00	594,650,489.10	27,368,610.90	95.60

Үндсэн цалин	378,273,700.00	373,043,556.80	5,230,143.20	98.62
Нэмэгдэл	219,710,900.00	205,680,365.70	14,030,534.30	93.61
Урамшуулал	24,034,500.00	15,926,566.60	8,107,933.40	66.27
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	77,752,400.00	67,642,759.20	10,109,640.80	87.00
Тэтгэврийн даатгал	52,871,700.00	46,433,278.00	6,438,422.00	87.82
Тэтгэмжийн даатгал	6,220,200.00	5,902,259.00	317,941.00	94.89
ҮОМШӨ-ний даатгал	3,110,000.00	3,573,267.50	-463,267.50	114.90
Ажилгүйдлийн даатгал	3,110,000.00	2,324,241.60	785,758.40	74.73
Эрүүл мэндийн даатгал	12,440,500.00	9,409,713.30	3,030,786.70	75.64
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	86,899,600.00	82,299,724.70	4,599,875.30	94.71
Гэрэл, цахилгаан	23,368,100.00	21,168,316.70	2,199,783.30	90.59
Түлш, халаалт	61,131,500.00	61,131,408.00	92.00	100.00
Цэвэр, бохир ус	2,400,000.00	0	2,400,000.00	0.00
Хангамж, бараа материалын зардал	41,702,200.00	29,382,650.00	12,319,550.00	70.46
Бичиг хэрэг	3,521,000.00	4,101,200.00	-580,200.00	116.48
Тээвэр, шатахуун	21,320,000.00	15,814,500.00	5,505,500.00	74.18
Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,200,000.00	903,400.00	3,296,600.00	21.51
Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	11,250,000.00	7,441,550.00	3,808,450.00	66.15
Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,411,200.00	1,122,000.00	289,200.00	79.51
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	43,000,000.00	5,990,950.00	37,009,050.00	13.93
Урсгал засвар	43,000,000.00	5,990,950.00	37,009,050.00	13.93
Томилолт, зочны зардал	9,500,000.00	7,544,000.00	1,956,000.00	79.41
Дотоод албан томилолт	9,500,000.00	7,544,000.00	1,956,000.00	79.41
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	7,113,100.00	4,274,947.00	2,838,153.00	60.10
Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2,325,600.00	388,800.00	1,936,800.00	16.72
Даатгалын үйлчилгээ	350,000.00	213,840.00	136,160.00	61.10
Тээврийн хэрэгслийн татвар	550,000.00	515,365.00	34,635.00	93.70
Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	198,000.00	165,000.00	33,000.00	83.33
Газрын төлбөр	3,689,500.00	2,991,942.00	697,558.00	81.09
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	122,960,000.00	25,546,700.00	97,413,300.00	20.78
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	122,960,000.00	25,546,700.00	97,413,300.00	20.78
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	57,747,100.00	53,958,026.50	3,789,073.50	93.44
Бусад урсгал шилжүүлэг	57,747,100.00	53,958,026.50	3,789,073.50	93.44
Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	23,178,000.00	23,034,970.00	143,030.00	99.38

Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	33,069,100.00	30,061,056.50	3,008,043.50	90.90
Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,500,000.00	862,000.00	638,000.00	57.47
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	3,468,777,500.00	329,422,658.80	3,139,354,841.20	9.50
Дотоод эх үүсвэрээр	3,468,777,500.00	329,422,658.80	3,139,354,841.20	9.50
Барилга байгууламж	2,443,493,300.00	15,000,000.00	2,428,493,300.00	0.61
Их засвар	971,658,900.00	314,422,658.80	657,236,241.20	32.36
Бусад хөрөнгө	53,625,300.00	0	53,625,300.00	0.00
ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	4,537,471,000.00	1,200,712,905.30	3,336,758,094.70	26.46
ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	4,535,901,700.00	1,200,712,905.30	3,335,188,794.70	26.47
Орон нутгийн төсвөөс	4,535,901,700.00	1,200,712,905.30	3,335,188,794.70	26.47
ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	1,569,300.00	0	1,569,300.00	0.00
Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,569,300.00	0	1,569,300.00	0.00
АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	24	20	4.00	83.33
Удирдах ажилтан	6	6	0.00	100.00
Гүйцэтгэх ажилтан	10	8	2.00	80.00
Үйлчлэх ажилтан	2	2	0.00	100.00
Гэрээт ажилтан	6	4	2.00	66.67

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	699,080,079.58	111,149,616.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	128,136,903.58	111,149,616.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	113,244,626.08	111,149,616.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	55,054,497.44	70,222,490.00
210102	Нэмэгдэл	55,054,497.44	69,879,945.00
210104	Урамшуулал		342,545.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	6,673,863.66	8,140,326.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	4,668,183.87	5,649,261.67
210202	Тэтгэмжийн даатгал	550,543.78	698,733.46
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	277,519.72	377,174.60
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	235,523.45	283,031.22
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	942,092.84	1,132,125.05
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	6,071,150.00	1,287,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	6,071,150.00	1,197,700.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр		90,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал		5,799,600.00

210601	Багаж, техник, хэрэгсэл		5,799,600.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	891,489.98	4,200,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	891,489.98	4,200,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	43,923,625.00	21,499,500.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	43,923,625.00	21,499,500.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	699,080,079.58	111,149,616.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	699,080,079.58	111,149,616.00
131103	ЗГНХ, ЗДНХөрөнгө түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	83,024,388.60	78,854,916.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	511,851,099.98	10,795,200.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	104,204,591.00	21,499,500.00

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

5.1. Залруулсан алдаа

Аудитаар нийт 8,812,255.9 мянган төгрөгийн 3 алдаа¹ илэрснийг аудитын явцад залрууллаа. Үүнд:

1. Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлогыг үндсэн хөрөнгө, бараа материалаар салгаж бүртгээгүй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4-д "Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ", 14.4.7-д "нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартаар тогтоосон бусад зүйлс" гэж заасныг болон санхүүгийн тайлангийн "тохиолдсон байх", "ангилал" гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

2. Аудитын үйлчилгээний төлбөр 1,936.8 мянган төгрөгийг өр төлбөрийн дансанд тусгалгүй орхигдуулсан байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4-д "Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ", 14.4.3-д "бүх өр төлбөр" гэж заасныг болон санхүүгийн тайлангийн "тохиолдсон байх", "иж бүрэн байх" гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

3. Санхүүгийн үр дүнгийн тайланд үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарзыг 148,207.8 мянган төгрөгөөр дутуу бүртгэсэн. Үнэ төлбөргүй гарсан зардалд шилжүүлсэн бараа материалыг дутуу тайлагнасан байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4-д "Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ", 14.4.7-д "нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартаар тогтоосон бусад зүйлс" гэж заасныг болон санхүүгийн тайлангийн "тохиолдсон байх", "иж бүрэн байх" гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2-т "Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна" гэсэн заалтын дагуу гүйцэтгэлийн үе шатанд залруулга хийгдсэн.

5.2. Залруулаагүй алдаа

Аудитаар нийт 407,465.2 мянган төгрөгийн 7 зөрчил² илэрснээс 17,654.0 мянган төгрөгийн зөрчилд 3 албан шаардлага, 389,811.2 мянган төгрөгийн 4 зөрчилд зөвлөмж хүргүүлээ.

Нийт илрүүлсэн алдаа, зөрчлөөс аймаг, сумын төсвийн хөрөнгөөр нийт 279,500.0 мянган төгрөгийн 2 автомашины худалдан авах ажиллагааг 2025 оны 5 дугаар сарын 14-ний өдөр зарлаж, 10 дугаар сарын 13-ны өдөр тус тус гэрээ байгуулан, өр төлбөр үүсгэсэн, мөн өмнөх оноос дамжсан 110,311.2 мянган төгрөгийн авлагыг барагдуулаагүй зөрчил нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс 370,976.6 мянган төгрөгөөр их боловч шинж чанарын хувьд материаллаг бус тул Өөрчлөлтгүй дүгнэлт өглөө.

5.2.1 Төлбөрийн акт

Төлбөрийн акт тогтоогдоогүй.

5.2.2 Албан шаардлага

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Илрүүлэлт 1: Иргэдийн спортын бүсийн наадам зохион байгуулж 2,106.0 мянган төгрөгийн медалийн зардал гаргасан байна. Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.8-д "байгууллагын төсвөөр биеийн тамир, спортын уралдаан тэмцээн зохион байгуулах", Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.5-д "Хариуцлагатай байх" гэсэн заалтыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 дэх заалт болон МУЕА-ын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар батлагдсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.1.11-д "...зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал" бол албан шаардлага өгнө гэсний дагуу шийдвэрлэв.

Илрүүлэлт 2: Засаг даргын зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлэхгүйгээр Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс 19 удаа 15,548.0 мянган төгрөгийн зардал гаргасан байна. Энэ нь Сангийн сайдын 2021 оны 4 дүгээр сарын 20-ны өдрийн 61 дүгээр тушаалаар батлагдсан Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зориулалт, зарцуулалтын нийтлэг журмын 4.1-т "Нөөц хөрөнгийг Засаг даргын зөвлөлийн хурлын шийдвэрийг үндэслэн тухайн шатны Засаг даргын захирамжаар зарцуулна", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-т "үнэн зөв байх" гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 дэх заалт болон МУЕА-ын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар батлагдсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.1.11-д "...зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал" бол албан шаардлага өгнө гэсний дагуу шийдвэрлэв.

Илрүүлэлт 3: Шилэн дансанд байршуулбал зохих 5 мэдээллийг хугацаа хоцроож, 8 мэдээллийг мэдээлээгүй. Өмнөх аудитаар нь шилэн данстай холбоотой зөвлөмж авч, 100 хувь хэрэгжүүлсэн гэж тайлагнасан боловч зөрчлийг давтан гаргасан байна. Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1-д "мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх", 4.1.3-д "тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 дэх заалт болон МУЕА-ын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар батлагдсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.1.11-д "...зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал" бол албан шаардлага өгнө гэсний дагуу шийдвэрлэв.

5.2.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

Илрүүлэлт 1: Аймаг, сумын төсвийн хөрөнгөөр нийт 279,500.0 мянган төгрөгийн 2 автомашины худалдан авах ажиллагааг 2025 оны 5 дугаар сарын 14-ний өдөр зарлаж, 10 дугаар сарын 13-ны өдөр тус тус гэрээ байгуулан, өр төлбөр үүсгэсэн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.5-д "Хариуцлагатай байх", 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 6.4.8-д "Төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх", мөн Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1.1-т "Батлагдсан төсөл, арга хэмжээний худалдан авах ажиллагааг жил бүрийн 05 дугаар сарын 31-ний өдрийн дотор бүрэн дуусгах", 13.1.2-т "Энэ хуулийн 13.1.1-д заасан хугацаанд худалдан авах ажиллагааг зохион

байгуулж дуусгаагүй бол төсөл, арга хэмжээний санхүүжилтийг төсвийн хэмнэлтэд тооцох” гэснийг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулахдаа холбогдох хууль тогтоомж, дүрэм журмыг мөрдөх, өр төлбөр үүсгэхгүй байх арга хэмжээ авахыг зөвлөж байна.

Илрүүлэлт 2: Өмнөх оноос дамжсан 110,311.2 мянган төгрөгийн авлага барагдаагүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.5-д “Хариуцлагатай байх”, мөн хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д “Төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д “Дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах” гэсэн заалтыг болон санхүүгийн тайлангийн “Тохиолдсон байх” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Цаашид авлагыг барагдуулж, зөрчлийг давтан гаргахгүй байхыг зөвлөж байна.

Илрүүлэлт 3: Санхүүгийн тайлангийн программыг данс бүртгэлд тусгаагүй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн 14 дүгээр зүйлийн 14.2-т “бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага” гэж заасныг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Санхүүгийн тайлангийн программыг данс бүртгэлд тусгах арга хэмжээ авахыг зөвлөж байна.

Илрүүлэлт 4: Байгууллагын үйл ажиллагаанд ашиглагдаж байгаа 127 ш үндсэн хөрөнгө элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн байна. Цаашид ашиглах боломжтой хөрөнгөд дахин үнэлгээ хийж үнийг шинэчлэн тогтоогоогүй байна. Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.2-т “төрийн өмчийн эд хөрөнгийн анхан шатны бүртгэл, тооллого, тайлан тэнцэл гаргах ажлыг зохион байгуулж удирдах, төрийн өмчийн эд хөрөнгийн ашиглалтад хяналт тавьж, түүний үр ашгийг дээшлүүлэх арга хэмжээ авах”, 31 дүгээр зүйлийн 31.2-т “илүүдэл эд хөрөнгө болон элэгдэл хорогдлын шимтгэлээр анхны үнийг нь нөхсөн, түүнчлэн нөхөөгүй боловч гэмтэж, засаж сэлбээд өөр зориулалтаар ашиглаж болох эд хөрөнгийн үнийг төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагатай зөвшилцөн тогтоох”, Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.5-д “хариуцлагатай байх”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-д “үнэн зөв байх зарчим”, Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолоор баталсан “Төрийн болон орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, данснаас хасах, шилжүүлэх журам”-тай нийцэхгүйгээс гадна санхүүгийн тайлангийн “нийцсэн бөгөөд зохистой байх” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Холбогдох стандарт, журамд нийцүүлэн дахин үнэлгээ хийж, бүртгэлийг шинэчилж, зөрчлийг давтан гаргахгүй байхыг зөвлөж байна.

Дээрх зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг боловсруулан Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5-д “Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь энэ хуулийн 20.2-т заасан зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ” гэж заасны дагуу зөвлөмж хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөг, зөвлөмжийн хэрэгжилтийг 2026 оны 06 дугаар сарын 20-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй	
					Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлогыг үндсэн хөрөнгө, бараа материалаар салгаж бүртгээгүй.	1	8,655,131.6	1	8,655,131.6	1	8,655,131.6		
Аудитын төлбөр 1,936.8 мянган төгрөгийг өр төлбөрийн дансанд тусгалгүй орхигдуулсан байна.	1	1,936.8	1	1,936.8	1	1,936.8		
Санхүүгийн үр дүнгийн тайланд үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарзыг дутуу бүртгэсэн. Үнэ төлбөргүй гарсан зардалд шилжүүлсэн бараа материалыг дутуу тайлагнасан байна.	1	155,187.5	1	155,187.5	1	155,187.5		
Дүн	3	8,812,255.8	3	8,812,255.8	3	8,812,255.8		

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс							
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Иргэдийн спортын бүсийн наадам зохион байгуулж 2,106.0 мянган төгрөгийн медалийн зардал гаргасан байна.	1	2,106.0			1	2,106.0				
Аймаг, сумын төсвийн хөрөнгөөр нийт 279,500.0 мянган төгрөгийн	1	279,500.0					1	279,500.0		

автомашины худалдан авах ажиллагааг 2025 оны 5 дугаар сарын 14-ний өдөр зарлаж, 10 дугаар сарын 13-ны өдөр тус тус гэрээ байгуулан, өр төлбөр үүсгэсэн байна.									
Өмнөх оноос дамжсан 110,311.2 мянган төгрөгийн авлага барагдаагүй байна.	1	110,311.2				1	110,311.2		
Засаг даргын зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлэхгүйгээр Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс 19 удаа 15,548.0 мянган төгрөгийн зардал гаргасан байна.	1	15,548.0			1	15,548.0			
Санхүүгийн тайлангийн программыг данс бүртгэлд тусгаагүй байна.	1	-				1	-		
Баян сумын ЗДТГ-ын 2025 санхүүгийн тайланд аудит хийхэд 127 ш үндсэн хөрөнгө элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн байна. Гэвч цаашид ашиглах боломжтой хөрөнгөд дахин үнэлгээ хийж үнийг шинэчлэн тогтоогоогүй байна.	1	-				1	-		
Дүн	6	407,465.2			2	17,654.0	4	389,811.2	

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Шилэн дансанд байршуулбал зохих 5 мэдээллийг хугацаа хоцроож, 8 мэдээллийг мэдээлээгүй. Өмнөх аудитаар нь шилэн данстай холбоотой зөвлөмж авч, 100 хувь хэрэгжүүлсэн гэж тайлагнасан боловч зөрчлийг давтан гаргасан байна.	1	-			1	-		
Нийт дүн	1	-			1	-		

Монгол улс, Төв аймаг, Зуунмод сум
6 дугаар баг, Төрийн захиргааны 2 байр
Утас: +976 70272582, +976 70273204
И –мэйл: tuv@audit.gov.mn, Вебсайт: www.audit.mn